

Szontagh Miklós röviden megemlékezik Neilreich Ágoston, nagyérdemű növénytudósról, ki

f. é. június 1-én elhunyt, s társulatunknak is levelező tagja volt. (Lásd e füzetben 391. lap.)

K Ü L Ö N F É L É K .

Pest, 1871. június 25.

TUDOMÁNYOS CONGRESSUSOK. A múlt évi háború az európai kontinensen minden tudományos congressust meghíúsított; azon borzasztó izgalmak közepette, midőn az egész világ feszülten várta a véres tragédia kimenetelét, nem volt alkalmas az idő — higgadtan, teljes nyugodtsággal tudományos kérdések felett vitatkozni. A kontinensen túl — távolabb a fegyverzörejtől s a háború rémkialtásaitól — csak két nevezetesebb társulat tartá meg nagy-gyűlését: az *angol természetvizsgálók egyesülete* (British Association) és az *amerikai tudományos egylet* (Association for the Advancement of Science). Az idei nyári hónapok, ha nem fogják is pótolni a múlt év mulasztásait, de mindenesetre élénk mozgalmat fognak előidézni a tudományos világban. A németországi „*mezőgazdasági vegyészek vándorgyűlése*“ már a múlt május hónap 25-, 26- és 27-én tartatott meg Drezdában. E gyűlésen az előadásokon kívül élénk tanácskozások folytak néhány közérdekű gazdasági kérdés felett, melyek berekesztése után több kísérleti állomást és gazdasági akademiát látogattak meg a gyűlés tagjai. — A jövő szeptemberben fognak megtartani: az angol természetvizsgálók nagygyűlése Edinburgh-ban; a német természetvizsgálók és orvosoké Rostockban; az anthropologiai és ős-archeologiai nemzetközi congressus Florenczben; a földrajzi és cosmographiai nemzetközi congressus Antwerpenben; a selyemtenyésztők nemzetközi congressusa Udine-ben; s a német méhczek

kiállításal egybekötött vándorgyűlése Kiel-ben stb. — A nevezetesebb nagygyűlésekről és congressusokról a jövő novemberi füzetben bővebben meg fogunk emlékezni.

— AZ ANTWERPENI NEMZETKÖZI CONGRESSUS előleges programmjába, megjegyezvén, hogy a tanácskozások francia nyelven fognak folyni, a következő szakok vétettek fel: I. Földrajz. II. Hajózás, utazások, statistika, kereskedelem. III. Cosmographia. IV. Ethnographia. — Az értekezlet ideje alatt földrajzi kiállítás is rendeztetik s a legkiválóbb tárgyakat érmeikkel fogják jutalmazni. Ugyanez alkalommal két világhírű geograph, Gerard Mercator és Abraham Ortelius szobrát fogják ünnepélyesen leleplezni Rüpelmonde-ban és Antwerpenben. Azoknak, kik a congressusban részt akarnak venni, 10 frank lefizetése után megküldetik a tagsági jegy s az értekezlet kiadványait is díj nélkül kapják meg; a rendezőség azonban kéri a résztvevőket, hogy nevöket, állásukat és lakásukat (olvashatólag írva) *mentől előbb* a következő cím alatt küldjék be:

AU BUREAU CENTRAL DU
*Congrès pour le progrès des Sciences
Géographique, Cosmographique et Com-*
merciales,

rue Van Lerius, No. 37,

à ANVERS (Belgique).

A bécsi cs. k. kereskedelmi miniszterium megkeresése következtében a congressus tagjai a cs. k. dunagőzhajózási társaság hajóin 50% árleszállításban részesülnek; az osztrák Lloyd hajóin pedig a második hely árán az első helyen utazhatnak; a belgiumi

és egyéb németországi vaspályákon is alkalmasint lesz valami kedvezmény, de a szerkesztés berekesztéseig nem jutott tudomásunkra.

— A M. TUD. AKADEMIA III-ik (mathem. és természettud.) osztályába a közelebb tartott nagygyűlésen megválasztottak: *Levelező* tagoknak Dr. *Jurányi Lajos*, egyet. tanár; Dr. *Hofmann Károly*, m. geológiai intézeti főgeológ; *Kenessy Albert*, hajós kapitány s minist. osztálytanácsos; és *Tóth Ágoston*, honvédeztud. s egyetemi tanár. *Külső* tagoknak: *Scacchi Angelo*, nápolyi egyet. tanár; *Parlatore Fülöp*, a florenczi muzeum igazgatója; *Boissier Edmund*, Genfben; és *Fenzl Ede*, bécsi egyet. tanár s a növénykert igazgatója.

— *THAN KÁROLY*, egyetemi vegytanár úr néhány nap óta már az új vegytani intézetben tartja előadásait. A nagy előadási teremben 300 hallgató kényelmesen elfér; a laboratóriumokban 70—80 gyakornok dolgozhat; gáz- és vízvezetéssel az intézet dúsán el van látva, de főleg kitűnő az általános és részletes szellőztetés; melyhez hasonló a külföld hasonló intézeteiben is kevés helyütt található.

— *PÁLYAKÉRDÉSEK.* — A m. tud. Akadémia III-ik osztálya múlt májusi nagygyűlése alkalmával a következő pályakérdéseket (ismételve) tűzte ki:

I. — (Másodszor.) Adassék elő a *vegytan*, az új elmélet alapján, népszerű modorban, különös tekintettel a közéletre. Kiterjedése 15—20 közép 8-r. nyomtatott ív.

Múlthatatlan föltétel, hogy a kitűzött tárgy alaposan s az illető tudomány jelen állásával egyezőleg, e mellett azonban lehetőleg népszerű, csinos és korrekt nyelven dolgoztassék ki. — Jutalma a Hölygek alapít-

ványából ötszáz forint. — Határnap 1873. decz. 31-ke. — A pályanyertes mű az Akadémia tulajdona.

II. — (Másodszor.) Írassék egy, az *ásványtan* elemeit népszerűen tárgyaló munka, kiváló tekintettel a fontosabb vagy a közéletben előforduló fajokra. — Kiterjedése 15—20 közép 8-r. nyomtatott ív.

Múlthatatlan föltétel (mint föntebb az I. számnál). — Jutalma a Hölygek alapítványából ötszáz forint. — Határnap 1873. decz. 31-ke. — A jutalmat nyerő munka az Akadémia tulajdona.

Függőben van még, ugyancsak a III-ik osztályból, a következő pályakérdés:

Írassanak le azon módszerek, melyek a bor és must vegyi vizsgálatára, különösen a főbb alkatrészek meghatározására szolgálnak, oly népszerű modorban, hogy annak nyomán egyszerű segédeszközökkel a nem szakértő is képes legyen ezen meghatározásokat eszközölni. — Jutalma a *Vitez*-alapítványból nyolczvan arany. — Határnap 1873. január 31-ke. — A jutalmazott mű az Akadémia tulajdona.

— A MAGYAR ORVOSOK ÉS TERMÉSZETVIZSGÁLÓK folyó évi nagygyűlése, melyre a természettudományi társulat tagjai is meghívtak, jövő augusztus 28-tól szeptember 2-ig Aradon fog megtartatni.

— A BÉCSI TUD. AKADEMIA múlt május 26-án tartott nagygyűlésén *CHARLES DARWIN* a matematikai és természettudományi osztálya külföldi levelező tagul választott meg.

— *BEKÜLDETETT.* „*Az emberi nem eredete és törzsfája.*“ Két előadás *Ernst Haeckel*-től. A második kiadás után fordította *György Aladár*. Kiadja *Láng Lajos*. Pest, Aigner Lajos bizománya, Ara 40. kr.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.